

Хроника Currents Actualité

О истраживачком боравку проф. Весне Вучинић Нешковић у Националном музеју за етнологију у Осаки, Јапан

На основу позива Националног музеја за етнологију у Осаки, у својству гостујућег професора у Јапану провела сам четири месеца (8. фебруар – 9. јуни 2017). Овај стручни боравак био је посвећен истраживању теме „Свакодневни живот у отвореним јавним просторима градова Кине и Јапана”. Тема је проистекла из дуготрајног бављења просторима друштвене активности у градовима централног Балкана, али и интересовања за културе Далеког истока, пре свега Кине и Јапана. Моја главна сарадница на овом истраживачком пројекту била је проф. Хан Мин, кинеска антрополошкиња која је изградила своју академску каријеру у Јапану.

Национални музеј за етнологију (Minpaku) највећа је и најзначајнија институција ове врсте у Јапану, која је успостављена 1974. године, и смештена у нову зграду која је изграђена у оквиру Експо '70 комеморативног парка, у северном делу Осаке. Ова институција усредсређена је на сакупљање етнографских артефаката и организовање изложби о културама из читавог света, укључујући и регионалне и мањинске етничке културе Јапана. Представља један од највећих етнографских музеја у свету. У својим колекцијама садржи 280.000 етнографских артефаката,

70.000 аудио-визуелних материјала и 600.000 књига. Осим тога, у овој институцији се одвија жива научна и академска активност – од 1989. године Минпаку је удружен у Постдипломски универзитет за напредне студије (SOKENDAI), а од 2004. године је члан Националних института за хуманистичке науке (NIHU). Поред бројног техничког и административног особља, у музеју су запослена 53 истраживача (од којих 46 има и професорска звања) из области друштвених и хуманистичких наука, међу којима доминирају етнологи и антрополози. Сваке године у Минпаку борави и неколико страних гостујућих професора.

Минпаку је и институција која има посебан значај за развој јапанске етнологије и антропологије, а то укључује и односе са Јапанским друштвом за културну антропологију (JASCA), и интернационалним организацијама као што су Међународна унија антрополошких и етнолошких наука (IUAES) и Светски савет антрополошких асоцијација (WCAA), који управо остварују процес интеграције у Светску антрополошку унију (WAU).

Иако је мој иницијални истраживачки план био да поредим градове Кине и Јапана, на самом почетку боравак постало је јасно да управо јапански градови треба да буду у средишту моје пажње. Истраживању сам приступила из два аспекта. Први аспект био је усмерен ка опсервацији свакодневног

живота и јавних прослава у отвореним јавним просторима у Осаки, Кјоту и Токију (и делимично у Нари и Кобеу), као што су храмови, улице, паркови, обале река, пјачете испред тржних центара и станице метроа. Известан број ових локација за опсервацију одабрала сам самостално, док су ме на друге упућивале колеге које сам интервјуисала.

Други аспект истраживања подразумевао је обимне и дубинске интервјуе, спровођене на основу стандардизованог упитника, са двадесет седам научника из области друштвених и хуманистичких наука из Минпаку и других академских институција у Јапану, који су одабрани на основу њиховог дуготрајног бикултурног или мултикултурног искуства. Питања су била усмерена на специфичности јапанског урбаног простора, који је био поређен с урбаним просторима у земљама широм света у којима су колеге из Минпаку радиле своја дугорочна теренска истраживања. У интервјуима је посебна пажња била посвећена поређењима свакодневног и свечарског коришћења отворених јавних простора у Јапану и Кини. У овом истраживачком процесу, информације и искуства су добијана од јапанских колега, као и страних колега који већ дуго бораве у Јапану, али и од доктораната из Кине који похађају студије на Постдипломском универзитету за напредне студије.

Прелиминарне истраживачке резултате презентовала сам у оквиру предавања које сам насловила „The Everyday Life in Open Public Spaces in Europe and East Asia: The Potentiality of Comparative Approach” (Свакодневни живот у отвореним јавним просторима Европе и Источне Азије: могућности упоредног приступа). Предавање је било организовано 31. маја 2017. године, као прво у оквиру новог циклуса предавања Минпаку Одељења за међуобласна истраживања. Проф. Хан Мин, управница одељења дала је уводну реч. Предавање пропраћено богатим визуелним материјалом који сам снимила на терену (у трајању од 65 мин), било је добро посећено, а дискусија након тога (50 мин) била је жива и занимљива.

У непосредној будућности планирам да анализирам податке сакупљене приликом боравка у Минпаку, као и да наставим сарадњу са проф. Хан Мин и другим колегама. Свима њима сам веома захвална на колегијалној сарадњи, бризи и пријатељству које су ми пружили. Надам се да ће неки од њих посетити Одељење за етнологију и антропологију како би презентовали своја истраживања и успоставили контакте са колегама из Србије.

Весна Вучинић Нешкович